

# MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1853

Na temelju članka 92. stavka 1. podstavka 4. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 82/13 i 148/13) ministar poljoprivrede donosi

## PRAVILNIK

### O PREGLEDU SIROVOG MLJEKA NAMIJENJENOG JAVNOJ POTROŠNJI

#### I. OPĆE ODREDBE

##### *Područje primjene*

##### Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje način postupanja sa sirovim mlijekom, obavljanje pregleda sirovog mlijeka te mjere koje se poduzimaju u cilju osiguranja zdravstvene ispravnosti mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji u sirovom ili prerađenom stanju.

##### *Pojmovnik*

##### Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

- 1) *nadležno tijelo* je Ministarstvo poljoprivrede
- 2) *inhibitorne tvari* su antimikrobni lijekovi, detergentsi i dezinficijensi
- 3) *geometrijski prosjek za somatske stanice* je geometrijski prosjek tijekom tromjesečnog razdoblja, s najmanje jednim uzorkom mjesečno
- 4) *geometrijski prosjek za ukupni broj mikroorganizama* je geometrijski prosjek tijekom dvomjesečnog razdoblja, s najmanje dva uzorka mjesečno
- 5) *otkupljivač mlijeka* je pravna ili fizička osoba koja otkupljuje sirovo mlijeko namijenjeno javnoj potrošnji
- 6) *proizvođač mlijeka (u daljnjem tekstu: proizvođač)* je pravna ili fizička osoba koja se bavi proizvodnjom mlijeka od životinja kojih je posjednik, namijenjenog javnoj potrošnji.

#### II. POSEBNE ODREDBE

##### A. ZDRAVSTVENI I HIGIJENSKI ZAHTJEVI ZA PROIZVODNJU SIROVOG MLJEKA

##### Članak 3.

(1) Proizvođač sirovoga mlijeka mora osigurati ispunjavanje sljedećih zahtjeva:

- mlijeko namijenjeno za javnu potrošnju mora potjecati od životinja:

1. koje ne pokazuju simptome zaraznih bolesti prenosivih na ljude putem mlijeka
2. koje su dobrog općega zdravstvenog stanja i ne pokazuju znakove bolesti koje bi mogle dovesti do kontaminacije mlijeka i nemaju vidljive upale vimena
3. koje nemaju nikakve ozljede vimena
4. kojima nisu davane nedopuštene tvari ili proizvodi i
5. kod kojih su se poštivale propisane karencije ako su im davani odobreni veterinarsko-medicinski proizvodi (u daljnjem tekstu: VMP)
  - status stada krava, ovaca i koza službeno slobodno od bruceloze i tuberkuloze ili za druge vrste životinja izvršene mjere vezane za brucelozu i tuberkulozu sukladno posebnim propisima

– oprema za mužnju i prostor za skladištenje mlijeka moraju:

1. biti zaštićeni od štetočina

- 2 biti odvojeni od prostora u kojima se drže životinje

3. imati instaliranu odgovarajuću opremu za hlađenje, osim ako se mlijeko prerađuje u roku od dva sata nakon mužnje ili je namijenjeno za proizvodnju određenih mliječnih proizvoda za čiju je proizvodnju potrebna viša temperatura

4. osiguravati mlijeko od kontaminacije

5. imati glatke, lako perive površine koje se mogu čistiti i po potrebi dezinficirati i

6. biti redovito održavani i u čistom i ispravnom stanju

– mužnja se obavlja na higijenski način, a proizvođač je osigurao da se za javnu potrošnju može koristiti samo mlijeko životinja:

1. kod kojih nisu utvrđene organoleptičke ili fizikalno-kemijske anomalije mlijeka

2. koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti vimena i

3. kod kojih se za pranje ili uranjanje sisa upotrebljavaju samo sredstva odobrena od nadležnog tijela.

– mlijeko i kolostrum se moraju prikupljati i držati odvojeno

– mlijeko se odmah po mužnji mora hladiti na odgovarajuću propisanu temperaturu ( $\leq 8$  °C kod svakodnevne otpreme mlijeka, ili  $\leq 6$  °C ako nije svakodnevna otprema), osim ukoliko se prerađuje u roku od dva sata od mužnje ili je za proizvodnju određenih mliječnih proizvoda potrebna viša temperatura

– proizvođač mora osigurati da osoba koja obavlja mužnju i posluje sa sirovim mlijekom:

1. nosi odgovarajuću čistu radnu odjeću

2. održava osobnu higijenu, i

3. ne boluje od bolesti koja se može prenijeti hranom, da nema inficirane ozljede, kožne infekcije i rane ili diareju.

(2) Nadležni ovlašteni veterinari dužni su po pozivu proizvođača mlijeka, odnosno veterinarski inspektori sukladno godišnjem planu službenih kontrola utvrditi da li je proizvođač ispunio zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka.

## B. KRITERIJI ZA SIROVO MLJEKO

### B.1. Somatske stanice

## *Kravlje mlijeko*

### Članak 4.

- (1) Središnji laboratorij za kontrolu mlijeka u Križevcima (u daljnjem tekstu: SLKM) obavezan je dostavljati nadležnim ovlaštenim veterinarskim organizacijama i nadležnom tijelu, odnosno upravi nadležnoj za veterinarstvo i sigurnost hrane, izvješća o geometrijskom prosjeku za somatske stanice, za svakog proizvođača čije mlijeko ne udovoljava propisanim kriterijima. Navedeno izvješće SLKM dužan je dostavljati odmah po utvrđivanju geometrijskog prosjeka za somatske stanice iznad 400 000 u ml mlijeka.
- (2) SLKM je obavezan dostavljati jednom mjesečno izvješća o analizama stajskog uzorka mlijeka o geometrijskom prosjeku za somatske stanice, svakom proizvođaču te otkupljivačima sirovog mlijeka.
- (3) Po primitku prve obavijesti o povećanom geometrijskom prosjeku, proizvođač mlijeka obavezan je javiti se nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji radi poduzimanja odgovarajućih korektivnih mjera.
- (4) Mlijeko muznih krava kod kojih veterinar utvrdi pozitivnu reakciju mastitis testom mora biti mikrobiološki pretraženo u laboratoriju Hrvatskoga veterinarskog instituta. Uzorke mlijeka upućene na mikrobiološku pretragu treba pratiti popunjen obrazac iz Priloga 1. ovoga Pravilnika. Nakon utvrđenog pozitivnog mikrobiološkog nalaza, tijekom provođenja terapije i do isteka propisanog roka karenције, zabranjeno je stavljanje mlijeka liječenih životinja u promet. Nakon isteka karenције, potrebno je obaviti provjeru uspješnosti liječenja mastitis testom, a u slučaju pozitivne reakcije potrebno je ponoviti mikrobiološku pretragu.
- (5) U slučaju tri uzastopna izvješća o povećanom geometrijskom prosjeku za somatske stanice, nadležni veterinarski inspektor mora zabraniti isporuku mlijeka proizvođaču mlijeka koji je u sustavu kontrole sirovog mlijeka od strane SLKM-a. Zabrana ostaje na snazi sve dok proizvođač ne dokaže da sirovo mlijeko ponovno ispunjava propisane kriterije. Jedan primjerak rješenja o zabrani isporuke mlijeka dostavlja se i otkupljivaču. Kao dokaz udovoljavanja mlijeka propisanim kriterijima, proizvođač je dužan predložiti nalaz pretraženog službenog (stajskog) uzorka mlijeka na somatske stanice koji pokazuje manje od 400 000 (pojedinačni rezultat) somatskih stanica u 1 ml mlijeka. Službeni stajski uzorak mlijeka uzima nadležni ovlašteni veterinar i dostavlja na laboratorijsku pretragu s popunjenim obrascem iz Priloga 2. ovoga Pravilnika.
- (6) Otkupljivač mlijeka obavezan je, po primitku prvog nalaza o povećanom geometrijskom prosjeku za somatske stanice o tome, pisanim putem obavijestiti nadležni veterinarski ured u čijoj se nadležnosti nalazi proizvođač nesukladnog mlijeka. Otkupljivač mlijeka obavezan je proizvođača mlijeka kod kojega je utvrđen povećan geometrijski prosjek za somatske stanice pisanim putem upozoriti na poduzimanje propisanih mjera te obustaviti otkup mlijeka od proizvođača koji kroz tri mjeseca od primitka prvog nesukladnog nalaza nije udovoljio propisanim kriterijima.
- (7) Proizvođači sirovog mlijeka i/ili mliječnih proizvoda namijenjenih javnoj potrošnji, osim proizvođača iz članka 10. ovoga Pravilnika, a koji nisu u sustavu kontrole sirovog mlijeka od strane SLKM-a, dužni su obaviti kontrolu sirovog mlijeka pretragom stajskih uzoraka mlijeka na somatske stanice najmanje četiri puta godišnje u pravilnim razmacima u nekom od službenih laboratorija. Uzorke za pretragu uzima nadležni ovlašteni veterinar i dostavlja na laboratorijsku pretragu s popunjenim obrascem iz Priloga 2. ovoga Pravilnika. U slučaju da dobiveni pojedinačni rezultat analize mlijeka pokaže broj somatskih stanica veći od 500 000 u ml mlijeka, proizvođač je dužan obratiti se nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji koja će postupiti kako je navedeno u stavku 4. ovoga članka. O svim poduzetim korektivnim mjerama proizvođač mlijeka mora čuvati dokaze.
- (8) Ukoliko proizvođač ne poduzme korektivne mjere u slučaju iz stavka 7. ovoga članka bez odlaganja, ovlašteni veterinar o tome je dužan obavijestiti veterinarskog inspektora.
- (9) Ukoliko tijekom službene kontrole veterinarski inspektor utvrdi da pojedinačni rezultati dva uzastopna nalaza analiza mlijeka premašuju 500 000 somatskih stanica u ml mlijeka, a proizvođač nije poduzeo korektivne mjere sukladno stavku 7. ovoga članka, zabranit će stavljanje na tržište mlijeka i/ili mliječnih proizvoda. Zabrana ostaje na snazi dok proizvođač ne dokaže ispunjavanje propisanog kriterija odgovarajućim laboratorijskim nalazom službenog uzorka mlijeka.

### B.2. Ukupni broj mikroorganizama